

۲۰ مارچ ۲۰۱۷

عزیزه عنایت

فردا نوروز است و نوروز کهن

نوروز یا روز نو فصل اول سال، فلسفه بسیار بزرگ و کهن دارد، از قدیم الایام توسط آریایی ها به نوعی از اشکال برگزار و تجلیل می گردیده است. تا کنون با وجود گذشت قرن ها به خاطر این روز با شکوه در کشور های آسیایی جشن گرفته می شود. در باره نوروز در ادب فولکلور مردم افغانستان، ایران و کشورهای آسیای میانه که نوروز را بنام اول سال جشن می گیرند نظریات مختلف وجود دارد.

عده ای از دانشمندان می گویند، نوروز یادگار جمشید شهریار آریانای کبیر است که هزاران سال پیش در سپیده دم تاریخ در بلخ بامی بر اریکه فرمانروایی نشست و آن روز را نوروز و یا روز نو نامیدند. برخی از ایرانیان بنا بر افسانه ها و ادب فولکلور شان که بیان کننده اعتقادات عوام الناس است نوشته اند. وقتی جمشید زمام کشور را بدست گرفت از منطقه دما و ندتا شهر بابل را دریک روز طی کرد از این سبب اشراف و درباریان او این روز را روز نو، یا نوروز خواندند که مصادف بود به اول حمل (فروردین) و تا ختم دوره زمامداری او همه در اول سال خورشیدی این روز را بخاطر سفر طولانی جمشید از دماوند تا بابل با جشن و سرور تجلیل می کردند که با گذشت زمان تجلیل از این روز بشکل عنعنه و رسوم مردم درآمده است. اگرچه در بعضی اوقات این جشن ها کم رنگ جلوه کرده است ولی به آنها طبق عادات از جانب مردمان بیشماری از کشورهای مختلف که در فوق تذکر داده شد در روستاها و محلات تجلیل و برگزار می گردد. عده ای از نویسندگان افغانستان نوشته اند، جشن نوروز در پامیر در قلمرو وطن ما (افغانستان) به نام (خدیبر ایام) یاد می گردد که به معنی عید بزرگ است. در کتاب اوستا آمده است که روز یازدهم ماه خورشیدی (خیر روز) نامیده می شود زیرا آفتاب بزبان آریایی (خور) و بزبان

اوستایی (خیر) آمده است. دوکتور خوش نظر یکی از نویسندگان افغانستان نگاشته است: طبق تحلیل های جغرافیای محل پادشاهی جمشید را در شمال افغانستان در (بخدی) یا بلخ امر دانسته اند.

در افغانستان نوروز در سایر ولایات کشور تجلیل می گردد که هموطنان عزیز ما با تفاوت های کم و بیش از این روز استقبال نموده و می نمایند. یکی از خصوصیت های آن اینست که این روز را با مراسم برافراشتن علم مبارک (جهنده) یا جنده بالا در شهر مزار شریف در کنار آرامگاه حضرت شاه اولیا مردم شریف وطن با شور و هلهله برپا می دارند که افراد زیادی از کشورهای دیگر در این مراسم اشتراک می کنند. زایرین که برای زیارت بدر گاه شاه ولایت مآب می آیند روح اخوت و همدلی به آنها دمیده می شود و از بارگاه خداوند بزرگ صلح، صفا و مقاصد نیک مطالبه می کنند. از جانب دیگر هوای خوش گوار بهار با نسیم ملایم و عطر آگین مشام دلها را تازه می سازد که با آمدن بهار گل‌های لاله هر طرف جلوه نمایی میکنند که این روز را بنام میله گل سرخ نیز یاد می کنند. در کشور های افغانستان، ایران، تاجکستان مردم زمستان های سختی را سپری می کنند و بعد از گذشت روزهای زمستان با آمدن بهار فضای هر شهر و قریه حال و هوای دیگری بخود می گیرد که همه جا سبز و پر گل می شود درختان شکوفه بار می شوند پرندة های سفر کرده دوباره به آشیان بر می گردند ابرها همچون پر قو در آسمان نیلگون جلوه نمایی می کنند و در می افشانند. شاعران زیادی در مورد بهار شعرهایی سروده اند که اینک سروده بهاری حضرت ابوالمعانی بیدل که بیان گر فصل بهار است خدمت خوانندگان عزیز تقدیم می شود.

چشم وا کن رنگ اسرار دگر دارد بهار	آنچه در و همت نگنجد جلوه گر دارد بهار
ساعتی چون بوی گل از قید پیراهن برا	از تو چشم آشنایی آنقدر دارد بهار
کهکشان هم پایمال موج توفان گل است	سبزه را از خواب غفلت چند بردارد بهار
از صلاى رنگ عیش انجمن غافل مباش	پاره های چند بر خون جگر دارد بهار
ابر می نالد کز اسباب نشاط این چمن	هرچه دارد در فشار چشم تر دارد بهار
از گل و سنبل به نظم و نثر سعدی قانم	این معانی در گلستان بیشتر دارد بهار
مویه مویم حسرت زخمت تبسم میکند	هر که گردد بسملت بر من نظر دارد بهار
زین چمن "بیدل" نه سروی جست و نه شمشاد رست	از خیال قامتش دودی به سر دارد بهار

ولی با تاسف باید گفت مردم وطن بعد از سپری نمودن روزهای سرد زمستان دیده براه بهار و نوروز دوخته بودند که حادثه دیگری امروز تاریخ ۲۰۱۴/۳/۱۸ در ولایت فاریاب مردم ما را در سوگ و غم نشاناند و مردم شریف وطن را چه در داخل و خارج کشور متاثر ساخت. به روح شهیدان گلگون کفن، کودکان معصوم، زنان و مردان بیگناه، که به شهادت رسیدند درود فرستاده، به فامیل ها و عزیزان شان تسلیت می گویم از خدای متعال برای گذشتگان شان بهشت برین تمنا می کنم. و امیدوارم که دیگر مردم ستم دیده ما بیشتر از این به رنج و درد مبتلا نشوند، بهاران جاویدان و نوروزهای شادی را پیشرو داشته باشند.

پایان